

מקור המאמר בזהר פרשת תרומה דף קלא ע"ב - קלב ע"א
מעלת שירת הים וברכת ישתבח

בְּהֵוֹא זְמַנָּא דְמַסִּימֵי יִשְׂרָאֵל שְׁבַחֵי דְאִינוּן
תְּשַׁבְּחֵן דְדוּד, כְּדִין תּוֹשַׁבְּחָתָא
דְשִׁירְתָא דִּימָא, כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא. וְאִי תִימָא, הֵאִי
תּוֹשַׁבְּחָתָא אִמָּאֵי אִיְהִי בְתַקוּנָא בְתַרְיִיתָא בְתַר
שְׁבַחֵי דְדוּד, וְהֵא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, אַקְדִּימַת לְתוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה, וְאַקְדִּימַת לְנְבִיאִים, וְאַקְדִּימַת
לְכַתּוּבִים, וְכְמָה דְאַקְדִּימַת, הָכִי אַצְטְרִיךְ
לְאַקְדָּמָא. (נ"א בְּשִׁירְתָא).

אַלָּא, מַגּוּ דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לָא אֶתְתַּקְנַת אַלָּא
מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, מְשׁוּם הָכִי אַצְטְרִיךְ
לֵאמֹר לָהּ בְּשִׁירוֹתָא דְתַקוּנָהָא, וְהֵאִי תּוֹשַׁבְּחָתָא
מֵעֲלִיא, מִכָּל שְׂאָר תְּשַׁבְּחֵן דְעֵלְמָא. וְאִיְהִי לָא
אֶתְתַּקְנַת מִכְּלָהּ, כְּמָה דְאֶתְתַּקְנַת (דף קל"ב ע"א)
מִתּוֹשַׁבְּחָתָא דָּא. וְכַגִּין דָּא, אִיְהִי סְמוּךְ לְצִלוֹתָא
דְמִיּוֹשֵׁב, כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא.

כִּהִי שְׁעָתָא כַּד שִׁירְתָא דִּימָא אֶתְמַר, מְתַעֲפָרָא
כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל בְּהֵוֹא כְתָרָא, דְזַמִּין קְדָשָׁא
כְּרִיךְ הוּא לְאַעֲפָרָא לְמִלְכָּא מְשִׁיחָא, וְהֵהוּא
הַקְדוּשׁ כְּרִיךְ הוּא לְעַטֵּר אֶת מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְאוֹתוֹ כְּתַר גְּלוּפֵי

בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁמַסִּימֵים
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבָחִים שֶׁל
אוֹתָן תְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל דוּד, אֲזַי
הַתְּשַׁבְּחַת שֶׁל שִׁירַת הַיָּם
כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ. וְאִם תֵּאמַר,
הֲרִי הַתְּשַׁבְּחַת הַזֹּאת לְמָה
מְתַקְנַת אַחֲרוֹנָה אַחַר שְׁבַחֵי
דוּד, וְהֲרִי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב
קוֹדֶמַת לְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה,
וְקוֹדֶמַת לְנְבִיאִים, וְקוֹדֶמַת
לְכַתּוּבִים, וְכַמוֹ שְׁקוֹדֶמַת -
כִּי צְרִיךְ לְהַקְדִּים (בְּשִׁירָה)?

אַלָּא מִתּוֹךְ שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
לֹא מְתַקְנַת אַלָּא מִתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, מְשׁוּם כִּי צְרִיךְ
לֵאמֹר אוֹתָהּ בְּרֵאשִׁית
תְּקוּנִיהָ, וְזוֹ הַתְּשַׁבְּחַת
הַמְּעֵלָה מִכָּל שְׂאָר
הַתְּשַׁבְּחוֹת שְׁבַעוּלָם. וְהֵיא
לֹא הַתְּתַקְנָה מִכָּלֵן כְּמוֹ
שֶׁהַתְּתַקְנָה מִהַתְּשַׁבְּחַת הַזֹּאת,
וְלִכֵּן הִיא סְמוּכָה לְתַפְּלַת
מִיּוֹשֵׁב, כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כְּשֶׁנֶּאֱמַרְתָּ
שִׁירַת הַיָּם, מְתַעֲפָרְתָּ כְּנַסַת
יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ כְּתַר שְׁעָתִיד
וְחֻקוֹק בְּשִׁמוֹת קְדוּשִׁים, כְּמוֹ

כְּתָרָא גְלִיפָא מְחַקְקָא בְּשִׁמְהֵן קְדִישֵׁין, כְּמָה
 דְּאִתְעַטְר קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא הוּא יוֹמָא דְּאִעְבְּרוּ
 יִשְׂרָאֵל יַת יַמָּא, וְאַטְבַּע לְכָל מְשָׁרְיִין דְּפִרְעָה
 וּפְרָשׁוּהוּ. בְּגִין דָּא, בְּעֵי בַר נָשׁ לְשׁוּאָה רְעוּתִיהָ
 בְּהַאי שִׁירְתָּא. וְכָל מָאן דְּזָכִי לָהּ בְּהַאי עֲלָמָא, זָכִי
 לְמַחְמֵי לְמַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּתַקוּנֵי הַהוּא כְּתָרָא,
 וּבְחִגְרֵי דְּזִינְיָהּ, וְזָכִי לְשִׁבְחָא הַאי שִׁירְתָּא תַּמָּן,
 וְהָא אוּקְיָמְנָא מְלִי.

כִּיּוֹן דְּמִטֵּי בַר נָשׁ לְיִשְׁתַּבַּח נָטַל קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא
 הַהוּא כְּתָרָא, וְשִׁינֵי לִיָּה קָמִיָּה, וּכְנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל
 שְׁרִיאַת לְאַתְתַּקְנָא לְמִיתֵי קָמִי מַלְכָּא עֲלָאָה.
 וְאַצְטְרִיד לְאַכְלָלָא לָהּ, בְּתַלְיִסְר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי
 עֲלָאִי, דְּמַנְהוֹן אֲתַבְּרַכַּת. וְאַיְנוּן תַּלְיִסְר בּוּסְמִין
 עֲלָאִין, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) נִרְדָּ וְכַרְכֹּם קָנְהָ
 וְקַנְמוֹן וְגו', וְהָכָא אֵינּוּן, שִׁיר, וְשִׁבְחָהּ, הַלֵּל,
 וְזַמְרָה, עוֹז, וּמְמַשְׁלָה, נְצַח, גְּדוּלָה, וְגִבּוֹרָה,
 תְּהִלָּה, וְתַפְאֲרָת, קְדוּשָׁה. הָא תְּרִיסְר. וְלִבְתָּר
 לְחַבְרָא לָהּ בְּהַדְרִיָּהּ, וְלוֹמַר וּמְלָכוֹת, וְהוּוּ תַּלְיִסְר.
 בְּגִין דְּאִיָּהּ מִתְּבַרְכָּא מְצִיָּהּ.

הָרִי שְׁנַיִם עֶשֶׂר. אַחַר כֶּף לְחַבְרָה עֶמֶם וְלוֹמַר וּמְלָכוֹת, וְהָיוּ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר, מְשׁוּם שֶׁהִיא
 מִתְּבַרְכַת מֵהֶם.

שֶׁהַתְּעַטֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אוֹתוֹ יוֹם שֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַיָּם וְהִטְבִּיעַ אֶת כָּל מַחְנוֹת
 פִּרְעֹה וּפְרָשׁוּ. וּמְשׁוּם כֶּף
 צָרִיד אָדָם לְשִׁים רְצוֹנוֹ
 בְּשִׁירָה זֹזוּ. וְכָל מִי שֶׁזֹּכֵה
 לָהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֹכֵה לְרֵאוֹת
 אֶת מֶלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ בְּתַקוּנֵי
 אוֹתוֹ הַכְּתָר וּבַחֲגִירַת כְּלֵי
 זִינוֹ, וְזֹכֵה לְשִׁבַּח שִׁירָה זֹ
 שָׁם, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֶת
 הַדְּבָרִים.

כִּיּוֹן שֶׁמִּגִּיעַ אָדָם לְיִשְׁתַּבַּח,
 נוֹטֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ
 הַכְּתָר וְשָׁם אוֹתוֹ לְפָנָיו,
 וּכְנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל מִתְּחִילָה
 לְהַתְתַּקֵּן לָבֵא לְפָנָי הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיּוֹן, וְצָרִיד לְכָלֵל אוֹתָהּ
 בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַרְחָמִים
 הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁמֶהֵן מִתְּבַרְכַת,
 וְהֵם שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר בְּשָׁמַיִם
 עֲלִיּוֹנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁיר
 הַשִּׁירִים ד) נִרְדָּ וְכַרְכֹּם קָנְהָ
 וְקַנְמוֹן וְגו', וְכֵאֵן הֵם: שִׁיר,
 וְשִׁבְחָהּ, הַלֵּל, וְזַמְרָה, עוֹז,
 וּמְמַשְׁלָה, נְצַח, גְּדוּלָה,
 גִּבּוֹרָה, וְתַפְאֲרָת, קְדוּשָׁה.

וְלִכֵּן צָרִיךְ בְּשָׁעָה שְׁנִכְלָלֶת
 בִּינֵיהֶם, לְשִׁים בְּזֶה לֵב וְרִצּוֹן
 וְלֹא לְדַבֵּר כָּלֵל, שֶׁלֹּא
 לְהַפְסִיק בִּינֵיהֶם, וְאִם מִפְּסִיק
 בִּינֵיהֶם, יוֹצֵאת שְׁלֵהֶבֶת אַחַת
 מִתַּחַת כַּנְּפֵי הַכְּרוּבִים,
 וְקוֹרֵאת בְּחֵיל וְאוֹמֶרֶת: פְּלוֹנֵי
 שְׁהַפְסִיק אֶת גְּאוֹת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, יִתְכַלֶּה וְיִפְּסֶק,
 שֶׁלֹּא יֵרָאֶה גְאוֹת הַמְּלָךְ
 הַקְּדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כו)
 וְבַל יֵרָאֶה גְאוֹת ה', מִשּׁוֹם
 שֶׁשְׁלֵשָׁה עָשָׂר הָאֵלֶּה הֵם
 גְּאוֹת ה'.

מִכָּאֵן וְהֵלְאָה - אֵל הַהוֹדָאוֹת
 כו'. זֶה הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן
 שֶׁהַשְּׁלוֹם כָּלוּ שְׁלוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר
 לְשִׁלְמָה, לְמַלְךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם
 שְׁלוֹ. מִשּׁוֹם שֶׁכָּל הַשְּׁבָחִים
 הִלְלוּ הֵם אֵל כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל
 כְּשֶׁמִּשְׁתַּבַּחַת בַּמַּחֲנֶה
 שְׁלִמְטָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, שִׁיר
 הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה,

לְמַלְךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ. מִשּׁוֹם וְהֵלְאָה - יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל.
 וְהָרִי הַתְּעוֹרְרָנוּ בְּזֶה, וְהַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבֵרִים שְׁאֵלָה הֵם תְּקוּנֵי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן (אֵל אֲדוֹן).

וְעַל דָּא אֶצְמְרִיךְ, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְּכְּלִילֶת בִּינֵיהוּ,
 לְשׁוּאָה לְבָא וְרַעוּתָא בְּהָא, וְלֹא לְיִשְׁתַּעֵי
 כָּלֵל, דְּלֹא לְפְסוֹק בִּינֵיהוּ. וְאִי פְּסִיק בִּינֵיהוּ,
 מִתַּחוּת גְּדַפֵּי כְּרוּבֵיִא נָפִיק חַד שְׁלֵהוּבָא, וְקֹאֲרִי
 בְּחֵילָא וְאֶמַר, פְּלוֹנֵיִא דִּי פְּסִיק גְּאוֹתָא דְקוֹדֶשְׁא
 בְּרוּךְ הוּא, יִשְׁתַּעֵי וְיִתְפְּסֶק, דְּלֹא יִחְמִי גְּאוֹתָא
 דְּמִלְכָא קוֹדֶשְׁא, כְּמָה דְאַתְּ אֶמַר (ישעיה כו) וְבַל יֵרָאֶה
 גְּאוֹת ה', בְּגִין דְּאֵלִין תְּלִיֶסְר אֵינוֹן גְּאוֹת יי'.

מִכָּאֵן וְהֵלְאָה אֵל הַהוֹדָאוֹת כו', דָּא מִלְכָּא
 עֲלָאָה דִּשְׁלִמָא כָּלָא דִּילִיה, בְּגִין דְּכָל הַגִּי
 שְׁבָחֵן אֵינוֹן לְגַבְהָ דְכְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל כִּד מִשְׁתַּבַּחַא
 בְּמִשְׁרִייתָא דְלִתְתָא. כְּמָה דְאַתְּ אֶמַר שִׁיר הַשִּׁירִים
 אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה, לְמִלְכָּא דִּשְׁלִמָא דִּילִיה, מִתַּמָּן
 וְהֵלְאָה, (ישעיה מו) יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה
 שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל. וְהָא אֶתְעַרְנָא בֵּיה,
 וְאַתְעַרו חֲבֵרֵיִיא דְהַגִּי אֵינוֹן תְּיִקוּנֵין דִּעֲלָמָא
 עֲלָאָה. (אֵל אֲדוֹן).

